

Stjørdal kommune

Planstrategi. Erfaringer, råd og tips fra Stjørdal kommune.

08.11.2022

Spesialrådgiver i Stjørdal kommune Leif Roar Skogmo.

Ny plan og bygningslov 2008

- Nytt begrep **Planstrategi** erstattet det tidligere obligatoriske kravet om rullering av kommuneplanen som lå i den tidligere plan og bygningsloven fra 1985.
- Planstrategien har et sterkt fokus på at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.
- Et verktøy for prioritering av planoppgaver
 - Viktig siktemål: å styrke den politiske styringen av hvilke planoppgaver som skal prioriteres.
 - Planstrategien skal vedtas innen et år etter at det nye kommunestyret har konstituert seg.
 - Kommunal planstrategi er ikke en plan, ingen arena for å vedta mål og strategier, men å drøfte utviklingstrekk i kommunen som samfunn og organisasjon som grunnlag for å vurdere planehøvet i kommunestyreperioden.
 - Er retningsgivende for kommunens planlegging. ikke bindende og har ingen rettsvirkning for kommunens innbyggere.

Kommunal planstrategi, hensikt

- Kommunal planstrategi som verktøy for bedre kommunal planlegging:
 - Bedre og mer behovsstyrt planlegging
 - Verktøy for politisk prioritering av planoppgaver
 - Bedre samarbeid om planoppgaver på tvers av kommune- og fylkesgrenser
 - Kommunal planstrategi er ikke en plan

Viktige spørsmål i planstrategien

- Hvor står vi nå ?
- Hvor vil vi hen ?
- Hva gjør vi videre ?

- Forenklet versjon, fokusområder:
 - Måloppnåelse siste plan
 - Planforståelsen
 - Forenkling, prioritering av de viktigste planutfordringene
 - Refleksjon, grunnlag for debatt.
 - Strukturelle endringer/nye oppgaver
 - Vekst, boligbygging, befolkning.

Stjørdal, store planoppgaver 2009-2022:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2010 og 2020
- Kommuneplanens arealdel 2013, 2017 og pågående
- Samferdsel:
 - Kommunedelplan Langøra - utvidelse Værnes
 - E-6 sør, Ranheim-Værnes og E-6 nord Kvithammer-Åsen
 - Stasjonsområdet
- Sentrumsplanarbeid
- Frigården, masseuttak, næringsområde mv.
- Flere større kommunedelplaner, reguleringsplaner, temaplaner, skolebruksplan, barnehageplan, grønn struktur, naturmangold mfl

Planstrategier:

- 2009-2013: Første, kombinert med planprogram rullering av kommuneplanen.
- 2013-2015
- 2016-2019
- 2019-2023, kombinert med oppstart ny samfunnsplan

Lokal prosess:

Politisk:

- Oppstartsak i formannskapet
- Inn i folkevalgtopplæringa
- Behandling av forslag og vedtak om utsending til høring
- Endelig behandling i kommunestyret etter høring

Prosess administrativt

- Oppnevning av arbeidsgruppe/referansegruppe
- Arbeidsseminarer
- Utarbeiding av grunnlagsmateriale, skriving;
- Samråingsmøte nabokommuner og regionale myndigheter.

Tema planstrategi Stjørdal,

1. Innledning

- Lovgrunnlag
- Hva er og hvorfor arbeider vi med kommunal planlegging ?
- Om kommunal planstrategi
- Overordnede føringer
- Planstrategi og det kommunale plansystemet
- Folkehelse og planstrategi
- Kunnskapsgrunnlag
- Videreføring eller revisjon av kommuneplanen for Stjørdal ?
- Oppbygging av planstrategi for Stjørdal 2016 – 2019
- En kommune i vekst – økonomiske utfordringer
- Gjeldende (2010) samfunnsdel i kommuneplanen sine hovedmål
- Planstatus og planevaluering

2.

Temautredninger, kunnskapsgrunnlag, Hvor står vi? utfordringer, framtidssbilde

Regional samhandling, regionale forventninger, interkommunalt samarbeid

- Trøndelag. Trondheimsregionen, Værnesregionen, Øvrige interkommunale samarbeid

Tema med beskrivelse av utviklingstrekk og utfordringer og planbehov:

- **3. Folkehelse**
- **4. Demografi**
- **5. Skole og barnehage**
- **6. Kultur og kulturvern**
- **7. Helse og omsorg**
- **8. Vann, avløp og renovasjon**
- **9. Natur, miljø og klima**
- **10. Areal,- by- og tettstedsutvikling**
- **11. Næringsliv og sysselsetting**
- **12. Samferdsel og transport**
- **13. Samfunnssikkerhet og beredskap**
- **14. Kommunen som organisasjon**

Hvor vil vi hen?

- **15. Prioriterte planoppgaver**
 - Om de prioriterte planoppgavene
 - Forklaring til tabellene
 - Planer og styringsdokument etter kommuneloven
 - Sektorplaner og andre temaplaner
 - Andre styringsdokument
 - Større utredninger og kunnskapsdokument
-
- **16. Kilder**

Koblinger mot andre planer:

- Både i 2009 og 2019 ble kunnskapsgrunnlaget/temautredningene gjort felles for samfunnsdelen og planstrategien.
- Kobles ellers til ulike fylkesplandokumenter, nasjonale føringer og retningslinjer, andre kommunale styringsdokumenter mm

Medvirkning

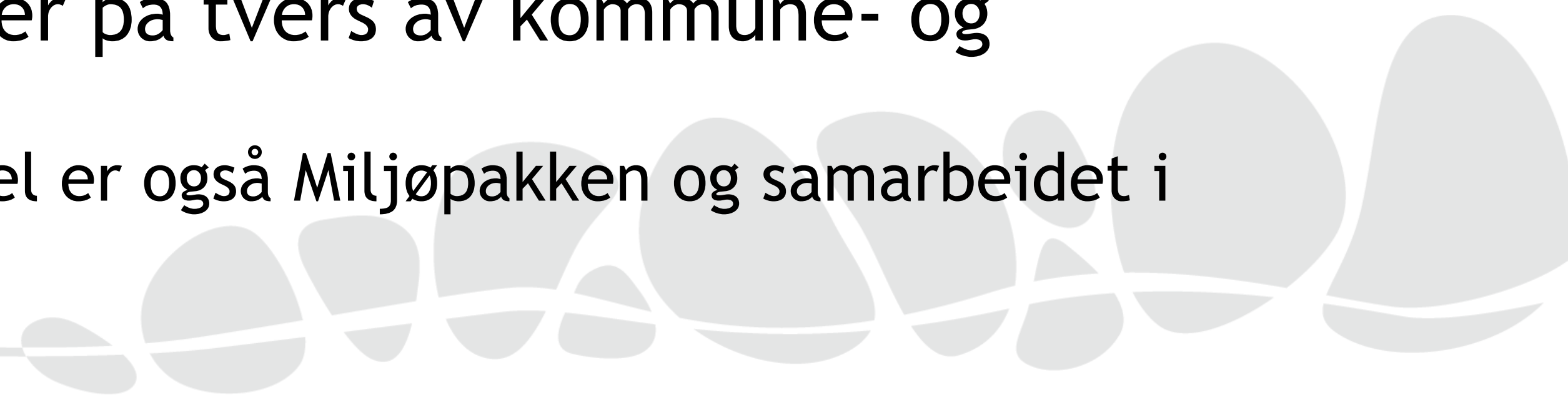
- **Eksternt:** Statsforvalter, fylkeskommune, Avinor, Forsvaret, vegvesenet, jernbaneverket, nabokommuner mfl.
 - Gode og konstruktive innspill
- **Publikum:** Kunngjøring, begrenset respons
- **Internt:**
 - **Politisk:** varierende, orientering i kommunestyremøter, økonomiseminar, komiteer og utvalg, eget tema i folkevalgtopplæringa
 - **Administrativt:** egne møter, ledermøter,

Har intensjonene med planstrategi blitt oppfylt?

- Kommunal planstrategi som verktøy for bedre kommunal planlegging:
 - Bedre og mer behovsstyrt planlegging
 - Rammevilkårene bl.a med demografisk utvikling, klima og miljø, beredskap har økt behovet for prioritering av planoppgaver. Fra sterk økning i barne- og elevtallet til reduksjon i løpet av få år. Flere eldre.
 - Verktøy for politisk prioritering av planoppgaver
 - Nødvendig verktøy, selv om prioritering av ressursinnsats skjer i økonomi/budsjettsammenheng
 - Bedre samarbeid om planoppgaver på tvers av kommune- og fylkesgrenser.
 - Pålagte høringer er bra!, for vår del er også Miljøpakken og samarbeidet i Trondheimsregionen viktig.

Hva gjør vi videre? Planprogrammet

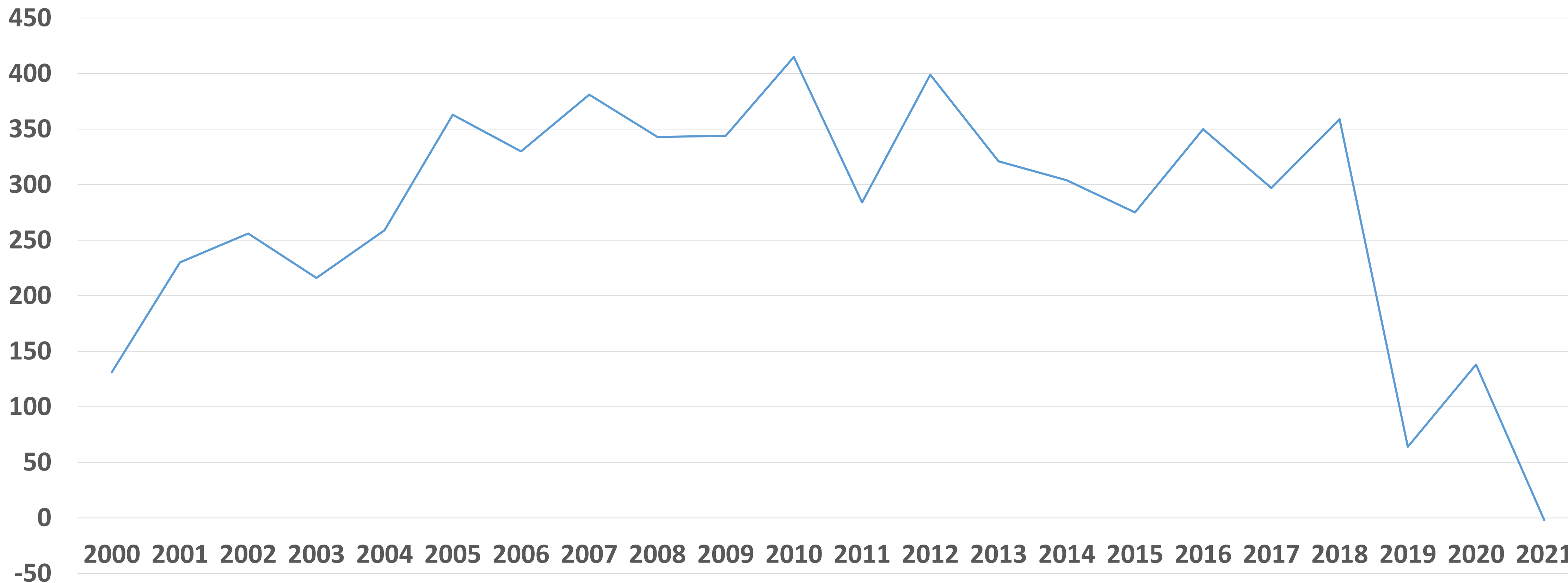
- Opplisting og prioritering av ulike plan og utredningsbehov i perioden,
- 46 ulike planer i gjeldende planprogram/planstrategi, utfordringer om hvilke planer skal være med, fag/administrative planer mv
- Skal kommuneplanen revideres?
 - 2016: arealdelen skal ikke revideres
 - 2009 og 2016: samfunnsdelen skal revideres.

Årlig befolkningsendring Stjørdal 2000-2021

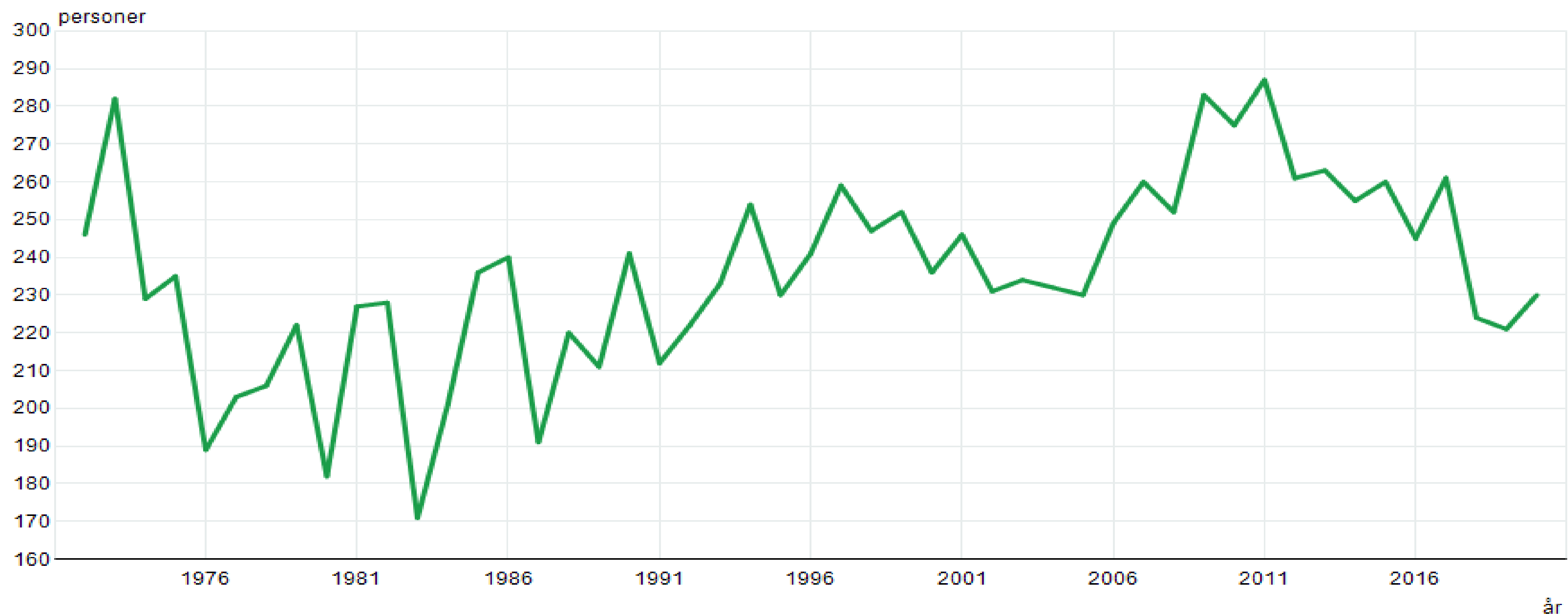
Årlig befolkningsendring 2000 -2021

Levendefødte Stjørdal 1970-2020

04231: Levendefødte, etter år. Stjørdal, Levendefødte.

Årlig revisjon, statusoppdatering

Fra planstrategien 2016-2019:

Med et samfunn og kommune i utvikling kan det oppstå viktige planbehov i perioden uten at det er prioritert i planstrategien og planprogrammet. Hvordan skal dette løses når en har en 4-årig planstrategi ? Rådmannens forslag er at det er bare de større planoppgavene som tas inn i prioriteringen og at det utarbeides årlig revisjon av handlingsprogrammet hvor større behov for planutredninger vurderes og prioriteres.

Terskelen for at betydelig endringer i vedtatt planstrategi blir foretatt, vil være høy, ingen ny rullering/behandling av vedtatt planstrategi! Ingen ekstern høringsrunde for statusrapporten, kun administrativt.

Statusrapporter/revisjon av handlingsprogrammet er lagt fram hver høst siden 2018

Prioritering av planer i planstrategien

Planer til prioritering

- Dette er de planene der kommunestyret kan vedta at skal settes i gang raskere eller senere enn kommunedirektøren har foreslått. Omprioriteringer bør normalt skje innenfor samme enhet, da antall planer med høy prioritet innenfor hver enhet er satt basert på tilgjengelige planleggingsressurser i enheten.

Det er lagt til grunn en tredeling av prioriteringen:

1. Planer som allerede er påbegynt, og planer med oppstart i 2020.
2. Planer som skal påbegynnes i 2021, eller så fort det blir ledig kapasitet.
3. Planer som skal påbegynnes i slutten av kommunestyreperioden, eller som kan utsettes til neste planperiode ved behov.

Årlig rapportering 2020

Plannavn	Ansvarlig enhet	Sist rullert / ny plan	Priorit ering	Forventet tidsbruk	Status november 2020
Overordnet planlegging					
Kommuneplanens samfunnsdel	Kommunedir. ressursteam	2010	1	Ferdig våren 2020	Vedtatt 5.11.2020 sak 95/20
Kommuneplanens arealdel	Areal-forvaltning	2013 (mindre endringer 2017, 2018)	1	3 år	Påbegynt. Planprogram vedtatt 10.9.2020 sak 62/20
Klima- og miljøplan	Areal-forvaltning	2010	1	1 år	Påbegynt. Prosjektplan vedtatt 27.02.2020 sak 16/20
Kommunal overordnet risiko og sårbarhetsanalyse	Kommunedir. ressursteam	2016	1	1 år	Ikke påbegynt
Gradert ROS Trøndelag – oppfølging og sikringsplan.	Kommunedir. ressursteam		1	1-1 ½ år	Behandlet 30.01.2020 sak 8/20
Arealforvaltning - Andre planer					
Trafikksikkerhetsplan	Areal-forvaltning	2010	3	1 år	Ikke påbegynt
Hovedplan gange / gåstrategi / snarveiplan	Areal-forvaltning	Ny plan	2	1 år	Ikke påbegynt. Sees i sammenheng med grønnstrukturplanen.

Rapportering 2020

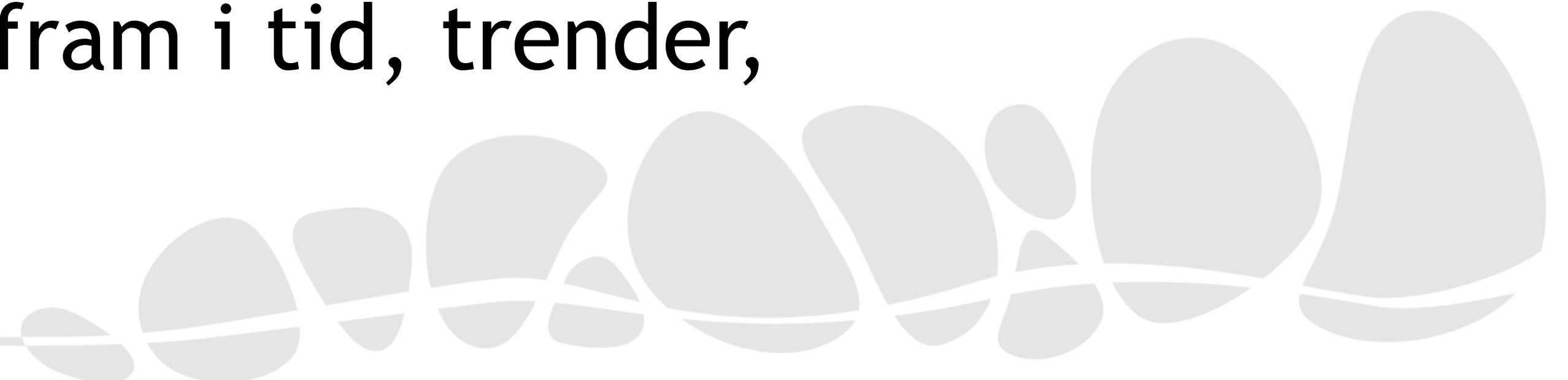
- Av totalt 46 planer i planstrategien er 7 vedtatt, 18 er under arbeid, mens arbeidet ikke er startet opp på 21 planer. Dette er omtrent som forventet et år etter at planstrategien ble vedtatt.

Erfaringer, tips, råd:

- Engasjere politikerne i både situasjonsbeskrivelsen og behovene, få eierskap til planstrategien. Utfordring i få engasjement, reell prioritering ut over å spille inn nye plan og utredningsbehov.
- Få godt engasjement og forankring i administrativ ledelse
- Hold planstrategien levende gjennom å bruke den i saksbehandlinga og hos oss også gjennom årlig statusrapportering.
- Viktig å løfte blikket fra kortsiktig økonomifokus på utfordringer som ligger lenger fram i tid, trender, utviklingstrekk.

Stjørdal kommune

**Takk for
oppmerksomheten!**

- et godt valg for framtida

